

חג ראשון של פסח

פסח – עם שומר במשך אלפי שנים את יום צאתו מבית עבדים! דרך כל מחילות השעבוד והאונס והאינקוויזיציה והשמד והפרעות, נושאת האומה בלבה את הגעגועים לחופש ומביאה אותם לידי ביטוי עממי אשר לא יפסח על כל נפש בישראל, על כל נפש עניה ומרודה; מאבות אל בנים, דרך כל הדורות נמסר דבר יציאת מצרים כזכרון אישי, אשר איננו מחויר ואיננו דוהה. "בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים". אין לך שיא של הכרה היסטורית מרומם מזה, ואין לך התמזגות של יחד וכלל – ברחבי כדור העולם ובעמקי הדורות – גדולה מאשר בצו פדגוגי עתיק זה. אינני יודע יצירה ספרותית יותר מחנכת לתיעוב העבדות ולאהבת החירות כסיפור השיעבוד ויציאת מצרים. ואינני יודע שום זכרון עתיק שכולו מופנה לקראת העתיד, שכולו סמל להווה שלנו ולעתידנו כ"זכר ליציאת מצרים". איזה יצר חירות עמוק טבוע בלב עם שיכול היה באביב ימיו ליצור יצירה גאונית כזאת ולמסור אותה מדור לדור. וליצירה זו חלק לא קטן בגורלם של כל המורדים ולוחמי החירות ומקדשי עמה אשר נולדו על ברכי ישראל. ואנחנו אשר בגלל היצירה הזאת זכינו ונזכה להשתתף בחידוש מעשה יציאת מצרים, אנחנו נתכחש לה?

מקורות לא אכזב, כתבי ברל כצנלסון ו

קריאת התורה ליום הראשון של פסח

שמות יב כא-נא

ראשון כא וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְכָל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מִשְׁכּוֹ וּקְחוּ לָכֶם צֹאן לְמִשְׁפְּחֹתֵיכֶם וּשְׁחֹטוּ הַפֶּסַח: כב וּלְקַחְתֶּם אֲגַדְתִּים אֲזוּב וּטְבַלְתֶּם בְּדָם אֲשֶׁר־בַּסֶּף וְהִגַּעְתֶּם אֶל־הַמִּשְׁקוֹף וְאֶל־שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת מִזֵּהָדָם אֲשֶׁר בַּסֶּף וְאַתֶּם לֹא תֵצְאוּ אִישׁ מִפֶּתַח־בֵּיתוֹ עַד־בֹּקֶר: כג וְעַבְרַיִהוּהָ לִנְגֹף אֶת־מִצְרַיִם וְרָאָה אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּשְׁקוֹף וְעַל שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת וּפָסַח יְהוָה עַל־הַפֶּתַח וְלֹא יִתֵּן הַמִּשְׁחָת לָבֹא אֶל־בְּתֵיכֶם לִנְגֹף: כד וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה לְחֻק־לְוָי וּלְבְנֵי־דֹד עַד־עוֹלָם: כה וְהָיָה כִּי־תֵבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִתֵּן יְהוָה לָכֶם כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַעֲבָדָה הַזֹּאת: כו וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֵלֵיכֶם בְּנֵיכֶם מֶה הַעֲבָדָה הַזֹּאת לָכֶם: כז וְאָמַרְתֶּם וְבַח־פֶּסַח הוּא לַיהוָה אֲשֶׁר פָּסַח עַל־בְּתֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנִגְפוֹ אֶת־מִצְרַיִם וְאֶת־בְּתֵינוּ הִצִּיל וַיִּקַּד הָעַם וַיִּשְׁתַּחֲוּ: כח וַיִּלְכוּ וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בְּן עֶשְׂוֹ:

שלישי כט ויהי בחצי הלילה יהוה הנה כל־בכור בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר פְּרֵעָה
 הישב על־כֶּסֶאֱו עד בכור השבי אשר בבית הבור וכל בכור בהמה: וְיִקָּם
 פְּרֵעָה לֵילָה הוּא וְכָל־עֶבְדָיו וְכָל־מִצְרַיִם וְתָהִי צַעֲקָה גְדֹלָה בְּמִצְרַיִם כִּי־אִין
 בַּיִת אֲשֶׁר אִין־שָׁם מֵת: לא ויקרא לְמֹשֶׁה וְלֵאמֹר לֵילָה וַיֹּאמֶר קוּמוּ צֵאוּ מִתּוֹךְ
 עַמִּי גַם־אַתֶּם גַּם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְכוּ עִבְדוּ אֶת־יְהוָה כְּדַבְּרְכֶם: לב גַּם־צִאֲנֶכֶם
 גַּם־בְּקִרְכֶם קָחוּ כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם וּלְכוּ וּבְרַכְתֶּם גַּם־אֹתִי: (בשבת: רביעי) לג וַתִּחַזַּק
 מִצְרַיִם עַל־הַעַם לְמַהֵר לְשַׁלְּחֵם מִזֶּה־אֶרֶץ כִּי אָמְרוּ בְּלִנְיַת מֵתִים: לד וַיִּשָּׂא הַעַם
 אֶת־בְּצֻקוֹ טָרַם יַחְמֵץ מִשְׁאֲרֹתָם צָרַת בְּשִׁמְלֹתָם עַל־שִׁכְמָם: לה וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל
 עָשׂוּ כְּדַבַּר מֹשֶׁה וַיִּשְׂאֲלוּ מִמִּצְרַיִם כְּלֵי־כֶסֶף וְכָלִי זָהָב וּשְׂמֹלֹת: לו וַיְהוֹה נָתַן
 אֶת־חֵן הַעַם בְּעֵינֵי מִצְרַיִם וַיִּשְׂאֲלוּם וַיַּנְצִלוּ אֶת־מִצְרַיִם:

רביעי (בשבת: חמישי) לו וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִרַעַמְסֵס סַפְתָּה כְּשֵׁש־מֵאוֹת אֶלֶף
 רַגְלֵי הַגְּבָרִים לְבַד מִטֹּף: לה וְגַם־עָרַב רַב עָלָה אִתָּם וְצֹאן וּבָקָר מִקְנֵה כְּבֵד
 מְאֹד: לט וַיֵּאָפוּ אֶת־הַבֶּצֶק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֲגַת מִצּוֹת כִּי לֹא חִמְץ כִּי־
 גָרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהַתְמַהֵמָה וְגַם־צִדָּה לֹא־עָשׂוּ לָהֶם: מ וּמוֹשֵׁב בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בְּמִצְרַיִם שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה: מא וַיְהִי מִקֵּץ
 שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיְהִי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה יֵצְאוּ כָּל־עַבְדֹּת יְהוָה
 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: מב לֵיל שְׁמַרְיָם הוּא לִיהוָה לְהוֹצִיאֵם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם הוּא־הַלֵּילָה
 הַזֶּה לִיהוָה שְׁמַרְיָם לְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדֹרֹתָם:

חמישי (בשבת: ששי) מג וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן זֹאת חֻקַּת הַפֶּסַח כָּל־בְּזוֹנֵכֶר
 לֹא־יֵאָכַל בּוֹ: מד וְכָל־עֶבֶד אִישׁ מִקְנֵת־כֶּסֶף וּמִלֶּתָה אֹתוֹ אִזּוּ יֵאָכַל בּוֹ: מה תּוֹשֵׁב
 וְשֹׁכֵר לֹא־יֵאָכַל בּוֹ: מו בְּבַיִת אֶחָד יֵאָכַל לֹא־תוֹצִיא מִן־הַבַּיִת מִן־הַבֶּשֶׂר תּוֹצִיא
 וְעֶצֶם לֹא תִשְׁבְּרוּ־בוֹ: (בשבת: שביעי) מז כָּל־עֵדֶת יִשְׂרָאֵל יַעֲשׂוּ אֹתוֹ: מח וְכִי־
 יָגֹר אֶתֶּף גָּר וְעָשָׂה פֶסַח לִיהוָה הַמּוֹל לּוֹ כָּל־זִכָּר וְאִזּוּ יִקָּרַב לַעֲשׂוֹתוֹ וַיְהִי
 כְּאֹזְרַח הָאֶרֶץ וְכָל־עָרַל לֹא־יֵאָכַל בּוֹ: מט תּוֹרָה אֶחָת יְהִי לְאֹזְרַח וְלִגֵּר הַגֵּר
 בְּתוֹכְכֶם: נ וַיַּעֲשׂוּ כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן כֵּן
 עָשׂוּ: נא וַיְהִי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה הוֹצִיא יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַל־
 צְבֹאֲתָם:

מפטיר ליום הראשון של פסח, מספר תורה שני

שמות ו ב-ח

המפטיר המסורתי ליום הראשון של פסח עוסק בקורבן המוסף של יום זה, במדבר כח טז-כה.

ב וַיִּדְבֹר אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה: ג וְאַרְא אֶל־אַבְרָהָם אֶל־יִצְחָק וְאֶל־יַעֲקֹב בְּאֵל שְׁדֵי וְשָׁמַי יְהוָה לֹא נִדְעָתִי לָהֶם: ד וְגַם הַקְּמֵתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם לְתֵת לָהֶם אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן אֶת אֶרֶץ מִגְרֵיהֶם אֲשֶׁר־גָּרוּ בָּהּ: ה וְגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת־נְאֻקַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרַיִם מַעֲבִידִים אֹתָם וְאֶזְכֹּר אֶת־בְּרִיתִי: ו לָכֵן אֹמַר לְבְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלַת מִצְרַיִם וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מִמַּעֲבָדֵתָם וְגִאלְתִּי אֶתְכֶם בְּזֵרוּעַ נְטוּיָה וּבְשַׁפְטִים גְּדֹלִים: ז וְלִקְחֹתִי אֶתְכֶם לִי לְעָם וְהִייתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וַיִּדְעַתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלוֹת מִצְרַיִם: ח וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם אֶל־הָאֶרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁאַתִּי אֶת־יְדֵי לְתֵת אֹתָהּ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלַיַּעֲקֹב וְנָתַתִּי אֹתָהּ לָכֶם מוֹרְשָׁה אֲנִי יְהוָה:

ההפטרה ליום הראשון של פסח

יהושע ה ב-יב

יש המוסיפים בתחילת ההפטרה את יהושע ג ה-ז. הברכות לקריאת ההפטרה בעמוד 179.

ב בַּעֲתָה הַזֹּאת אֹמַר יְהוָה אֱלֹהֵינוּשֶׁ עָשָׂה לָךְ חַרְבוֹת צָרִים וְשׁוּב מִל אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שְׁנִית: ג וַיַּעֲשֵׂלוּ יְהוֹשֻׁעַ חַרְבוֹת צָרִים וַיִּמְלֵ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־גְּבַעַת הָעֵרְלוֹת: ד וְזֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר־מַל יְהוֹשֻׁעַ כְּלֵהֶם הַיֵּצֵא מִמִּצְרַיִם הַזְּכָרִים כָּל־אֲנָשֵׁי הַמְּלַחְמָה מֵתוּ בַּמִּדְבָּר בְּדֶרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם: ה כִּי־מִלִּים הָיוּ כְּלֵהֶם הַיֵּצֵאִים וְכִלֵּהֶם הַיְלָדִים בַּמִּדְבָּר בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם לֹא־מָלוּ: ו כִּין אֲרַבְעִים שָׁנָה הָלְכוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר עַד־תֵּם כְּלֵהֶגּוֹי אֲנָשֵׁי הַמְּלַחְמָה הַיֵּצֵאִים מִמִּצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לָהֶם לְבִלְתִּי הִרְאוֹתָם אֶת־הָאֶרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבוֹתֶם לְתֵת לָנוּ אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדָבָשׁ: ז וְאַתְּבְּנִיהֶם הַקִּים תַּחֲתֶם אֹתָם מִל יְהוֹשֻׁעַ כִּי־עֲרָלִים הָיוּ כִי לֹא־מָלוּ אוֹתָם בְּדֶרֶךְ: ח וַיְהִי כֹאֲשֶׁר־תָּמוּ כְּלֵהֶגּוֹי לְהַמּוֹל וַיִּשְׁבוּ תַּחֲתֶם בַּמַּחֲנֶה עַד חֵיתָם: ט וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵינוּשֶׁ הַיּוֹם גְּלוֹתִי אֶת־חַרְפַּת מִצְרַיִם מֵעַלְיֶכֶם וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא גְּלָגָל עַד הַיּוֹם הַזֶּה: י וַיַּחֲנוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּגִלְגָל וַיַּעֲשׂוּ אֶת־הַפֶּסַח בְּאַרְבַּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בְּעָרֵב בְּעָרְבוֹת יְרִיחוֹ: יא וַיֹּאכְלוּ מֵעֵבֹר

הָאָרֶץ מִמְּחֶרֶת הַפֶּסַח מִצּוֹת וְקִלְוֵי בְעֵצִים הַיּוֹם הַזֶּה: יב וַיִּשְׁבֹּת הַמֶּן מִמְּחֶרֶת
בְּאֲכֹלֶם מִמֵּעֶבֶר הָאָרֶץ וְלֹא־הָיָה עוֹד לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן וַיֹּאכְלוּ מִתְּבוֹאֹת אָרֶץ
כְּנָעַן בְּשָׁנָה הַהִיא:

יש מוסיפים:

יג וַיְהִי בַהַיּוֹת יְהוֹשֻׁעַ בִּירִיחוֹ וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וַהֲנֵה־אִישׁ עֹמֵד לְנִגְדּוֹ וַחֲרָבוֹ
שְׁלוּפָה בְיָדוֹ וַיִּלְדָּה יְהוֹשֻׁעַ אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ הֲלֵנוּ אִתָּה אִם־לְצָרֵינוּ: יד וַיֹּאמְרוּ לֹא
כִּי אֲנִי שַׂר־צְבָא־יְהוָה עִתָּה בְּאִתִּי וַיִּפֹּל יְהוֹשֻׁעַ אֶל־פְּנֵיו אֶרְצָה וַיִּשְׁתַּחֲוּ וַיֹּאמֶר
לוֹ מָה אֲדֹנָי מְדַבֵּר אֶל־עַבְדּוֹ: טו וַיֹּאמֶר שַׂר־צְבָא יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ שְׁלֹנְעִלְדָּה
מֵעַל רִגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אִתָּה עֹמֵד עָלָיו קֹדֶשׁ הוּא וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כֵּן:

שבת חול־המועד פסח

בשבת חול־המועד פסח קוראים את מגילת שיר השירים, במלואה או קטעים מתוכה, לפני קריאת
התורה. יש קהילות שבהן קוראים את המגילה במקום ההפסרה של שבת חול־המועד. כאשר לא
חלה שבת בחול־המועד נהוג לקרוא את שיר השירים בשביעי של פסח.

מגילת שיר השירים בעמוד 235.

"וַיִּזְנֵתִי בְּחֻגֵי הַסֵּלַע בְּסִתְרֵי הַמְּדֻרְגָה הָרְאִינִי אֶת מְרֹאֶיךָ הַשְּׂמִיעֵינִי אֶת קוֹלְךָ כִּי קוֹלְךָ
עָרַב וּמְרֹאֶיךָ נְאוּהָ" (שיר השירים ב יד). תְּנִי דְבִי רַבִּי יִשְׁמַעְיָאל: בְּשַׁעָה שְׂפִי צְאוּ יִשְׂרָאֵל
מִמְּצָרִים לְמָה הָיוּ דוֹמִין, לַיּוֹנָה שֶׁבְּרָחָה מִפְּנֵי הַנֶּץ וְנִכְנְסָה לְנִקְיָה הַסֵּלַע וּמְצָאָה
שָׁם הַנְּחֹשׁ מִקְּנָן, וְנִכְנְסָה לְפָנִים וְלֹא הִיָּתָה יְכוּלָה לְהִכְנֵס שְׂעֵדָיו הַנְּחֹשׁ מִקְּנָן, תַּחֲזוּר
לְאַחֲזָרָה, לֹא תְהִי יְכוּלָה שְׂהַנֶּץ עוֹמֵד בְּחוּץ. מָה עֲשֵׂתָה הַיּוֹנָה? הַתְּחִילָה צוֹנַחַת
וּמִטְפַּחַת בְּאַגְפֶיהָ כִּדִּי שְׂשִׁמְעָה לָהּ בְּעַל הַשּׁוֹבֵךְ וַיְבוֹא וַיִּצִילָהּ. כֵּן הָיוּ יִשְׂרָאֵל דוֹמִים
עַל הַיָּם, לִיָּרֵד לַיָּם לֹא הָיוּ יְכוּלִין, שְׂעֵדָיו לֹא נִקְרַע לָהֶם הַיָּם, לְחֹזֵר לְאַחֲזָרָה לֹא
הָיוּ יְכוּלִין שְׂכַבְר פְּרֵעוֹת הַקָּרִיב. מָה עָשׂוּ? "וַיִּירָאוּ מְאֹד וַיִּצְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֵל יְהוָה"
(שמות יד ז). מִיָּד "וַיִּוְשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא" (שם ל).

שיר השירים רבה ב יד

קריאת התורה לשבת חול־המועד פסח

שמות יב מש - יג כב: פרשיות אלו מחברות בין סיפור יציאת מצרים הנקרא בחג הראשון של פסח לבין סיפור חציית ים סוף הנקרא בשביעי של פסח.

קריאת התורה המסורתית בשבתות חול־המועד של פסח וסוכות היא בשמות לג יב - לד כו. אפשר למצוא אותה בקריאת התורה של שבת חול־המועד סוכות.

ראשון מט תורה אחת יהיה לאָרַח וְלָגַר הָגַר בְּתוֹכְכֶם: ג וַיַּעֲשׂוּ כָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן כִּן עָשׂוּ: נא וַיְהִי בַּעֲצֹם הַיּוֹם הַזֶּה הוֹצִיא יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַל־צְבָאוֹתָם:

שני א וַיִּדְבַּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: ב קִדְשִׁי כִלְבֹּכֹר פֶּטֶר כִּלְרַחֵם בְּבָנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאָדָם וּבַבְּהֵמָה לִי הוּא: ג וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם זָכוֹר אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יִצְאוֹתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים כִּי בְחֻזֶּק יָד הוֹצִיא יְהוָה אֶתְכֶם מִזֶּה וְלֹא יֵאָכֵל חֶמֶץ: ד הַיּוֹם אַתֶּם יֹצְאִים בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב: שלישי ה וַהֲיָה כִּי־יִבְיָאֵךְ יְהוָה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לֵאמֹר אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדָבָשׁ וְעַבְדְּתָ אֶת־הַעַבְדָּה הַזֹּאת בְּחֹדֶשׁ הַזֶּה: ו שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מִצֹּת וּבֵיּוֹם הַשְּׁבִיעִי חַג לַיהוָה: ז מִצֹּת יֹאכַל אֶת שִׁבְעַת הַיָּמִים וְלֹא יִרְאֶה לֶךְ חֶמֶץ וְלֹא־יִרְאֶה לֶךְ שְׂאֵר בְּכָל־גִּבְלוֹךְ: רביעי ח וְהִגַּדְתָּ לְבָנֶיךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְהוָה לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם: ט וַהֲיָה לֶךְ לְאוֹת עַל־יָדְךָ וּלְזִכְרוֹן בֵּין עַיִנֶיךָ לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת יְהוָה בְּפִיךָ כִּי בְיַד חֻזְקָה הוֹצִיאֲךָ יְהוָה מִמִּצְרַיִם: י וְשִׁמַּרְתָּ אֶת־הַחֻקָּה הַזֹּאת לְמוֹעֵדָה מִיָּמִים יְמִימָה:

חמישי יא וַהֲיָה כִּי־יִבְיָאֵךְ יְהוָה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי כְּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לֶךְ וּלְאַבְרָהָם וּנְתַנָּה לֶךְ: יב וְהִעֲבַרְתָּ כִלְפֶטֶר־רַחֲסָם לַיהוָה וְכִלְפֶטֶר וְשָׁגַר בְּהֵמָה אֲשֶׁר יְהִי לֶךְ הַזֹּכְרִים לַיהוָה: יג וְכִלְפֶטֶר חֶמֶל תִּפְדֶּה בְשֵׁה וְאִם־לֹא תִפְדֶּה וְעִרְפָּתוֹ וְכָל בְּכוֹר אָדָם בְּבָנֶיךָ תִּפְדֶּה: יד וַהֲיָה כִּי־יִשְׁאַלְךָ בְּנֶךָ מָחָר לֵאמֹר מַה־זֹּאת וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחֻזֶּק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים: טו וַהֲיָה כִּי־הִקְשָׁה פְרַעֲהוֹ לְשַׁלְּחָנוּ וַיְהִי־ג יְהוָה כִּלְבֹּכֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר אָדָם וְעַד־בְּכוֹר בְּהֵמָה עַל־כֵּן אֲנִי זֹכֵר לַיהוָה כִּלְפֶטֶר רַחֲסָם הַזֹּכְרִים וְכִלְבֹּכֹר בְּנֵי אִפְרָיִם: טז וַהֲיָה לְאוֹת עַל־יָדְכָה וּלְטוֹטְפַת בֵּין עַיִנֶיךָ כִּי בְחֻזֶּק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם: ששי יז וַהֲיָה בְשַׁלַּח פְרַעֲהוֹ אֶת־הָעָם וְלֹא־נָתַם אֱלֹהִים דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים כִּי קָרוֹב הוּא בֵּין אֲמָר אֱלֹהִים פְּרַעֲהוֹ אֶת־הָעָם בְּרֵאשִׁית מִלְחָמָה וְשָׁבוּ מִצְרַיִמָּה: יח וַיִּשָּׁב אֱלֹהִים אֶת־הָעָם דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר יַם־סוּף וְחַמְשִׁים עָלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: טט וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־עֲצָמוֹת יוֹסֵף וְסָף עִמּוֹ כִּי הִשְׁבַּע הַשְּׁבִיעִי אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פְּלֹד

יִפְקֹד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהֶעֱלִיתֶם אֶת־עֲצַמְתִּי מִזֶּה אֶתְכֶם: שביעי כ ויִסְעוּ מִסִּכַּת וַיַּחֲנוּ בְּאֶתְם בְּקֶצֶה הַמִּדְבָּר: כא ויהוה ה' הַלֵּךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן לְנַחֲתָם הַדֶּרֶךְ וְלַיְלָה בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהַאֲרִיר לָהֶם לְלַכֵּת יוֹמָם וְלַיְלָה: כב לֹא־יִמְיֵשׁ עַמּוּד הָעָנָן יוֹמָם וְעַמּוּד הָאֵשׁ לַיְלָה לִפְנֵי הָעָם:

מפסיר לשבת חולהמועד פסח, מספר תורה שני

ויקרא כג ד-ח

המפסיר המסורתי לשבת חולהמועד פסח עוסק בקורבן המוסף של יום זה, במדבר כח יט-כה.

ד אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם: ה בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר לַחֹדֶשׁ בֵּין הָעֲרֵבִים פֶּסַח לַיהוָה: ו וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חַג הַמִּצּוֹת לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים מִצּוֹת תֹּאכְלוּ: ז בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מִלְאכַת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: ח וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּיּוֹם הַשְּׂבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מִלְאכַת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ:

הפטרה לשבת חולהמועד פסח

יחזקאל לו לו - לו יז

הפטרה חלופית - מלכים ב כג כא-כח (מתוך ההפטרה של יום טוב שני של פסח בתפוצות) וישעיה יט יט-כה בעמוד 252.

הברכות לקריאת ההפטרה בעמוד 179.

יש המתחילים כאן:

לו כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה עוֹד זָאת אֲדַרְשׁ לְבֵית־יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת לָהֶם אַרְבָּה אֲתָם כְּצֹאן אֲדָם: לח כְּצֹאן קֹדְשִׁים כְּצֹאן יְרוּשָׁלַם בְּמוֹעֲדֶיהָ כִּן תִּהְיֶינָה הָעָרִים הַחֲרֻבוֹת מִלְּאוֹת צֹאן אֲדָם וַיִּדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה:

יש המתחילים כאן:

א הֲיִתָּה עָלַי דִּי־הוֹה וַיִּזְעַנֵּנִי בְרוּחַ יְהוָה וַיִּנְיַחֲנִי בְּתוֹךְ הַבְּקָעָה וְהִיא מְלֹאָה עֲצָמוֹת: ב וְהֶעֱבִירֵנִי עֲלֵיהֶם סָבִיב סָבִיב וְהִנֵּה רַבּוֹת מְאֹד עַל־פְּנֵי הַבְּקָעָה וְהִנֵּה יִבְשׁוֹת מְאֹד: ג וַיֹּאמֶר אֵלַי בְּן־אָדָם הֲתִתִּינָה הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה וַאֲמַר אֲדֹנָי יְהוִה אַתָּה יִדְעָתָ: ד וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנְבֵּא עַל־הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה וַאֲמַרְתָּ אֲלֵיהֶם הָעֲצָמוֹת הַיְבֻשׁוֹת שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה: ה כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה לָעֲצָמוֹת

הָאֱלֹהִים הִנֵּה אֲנִי מֵבִיא בְּכֶם רוּחַ וְחַיִּיתֶם: וְנָתַתִּי עֲלֵיכֶם גִּידִים וְהַעֲלֵתִי עֲלֵיכֶם בֶּשֶׂר וְקִרְמָתִי עֲלֵיכֶם עוֹר וְנָתַתִּי בְּכֶם רוּחַ וְחַיִּיתֶם וַיִּדְעַתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה: ז וְנִבְּאתִי כְּאֲשֶׁר צִוִּיתִי וַיְהִי־קוֹל כְּהִנָּבְאִי וְהִנֵּה־רֵעַשׁ וְתִקְרְבוּ עֲצָמוֹת עֵצִים אֶל־עֲצָמוֹ: ח וְרֵאִיתִי וְהִנֵּה־עֲלֵיהֶם גִּידִים וּבֶשֶׂר עָלָה וַיִּקְרָם עֲלֵיהֶם עוֹר מִלְמַעְלָה וְרוּחַ אֵין בָּהֶם: ט וַיֹּאמֶר אֵלֵי הַנִּבְּאִי אֶל־הַרוּחַ הַנִּבְּאִי בְּנ־אָדָם וַאֲמַרְתָּ אֶל־הַרוּחַ כֹּה־אָמַר אֲדַנִּי יְהוָה מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בָּאִי הַרוּחַ וּפָתִי בְּהַרוּגִים הָאֵלֶּה וַיְחִיו: י וְהִנָּבְאתִי כְּאֲשֶׁר צִוִּיתִי וְתִבּוֹא בָהֶם הַרוּחַ וַיְחִיו וַיַּעֲמְדוּ עַל־רַגְלֵיהֶם חֵיל גָּדוֹל מְאֹד־מְאֹד: יא וַיֹּאמֶר אֵלֵי בְּנ־אָדָם הַעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה כִּלְבֵּית יִשְׂרָאֵל הֲמָה הִנֵּה אֲמַרִים יִבְשׁוּ עֲצָמוֹתַיִנוּ וְאִבְדָּה תִקְוַתְנוּ נִגְזַרְנוּ לָנוּ: יב לָכֵן הַנִּבְּאִי וַאֲמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדַנִּי יְהוָה הִנֵּה אֲנִי פָתַח אֶת־קַבְרוֹתֵיכֶם וְהַעֲלֵתִי אֶתְכֶם מִקַּבְרוֹתֵיכֶם עִמִּי וְהִבַּאתִי אֶתְכֶם אֶל־אֲדָמַת יִשְׂרָאֵל: יג וַיִּדְעַתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּפָתַחְתִּי אֶת־קַבְרוֹתֵיכֶם וּבְהַעֲלוֹתִי אֶתְכֶם מִקַּבְרוֹתֵיכֶם עִמִּי: יד וְנָתַתִּי רוּחִי בְּכֶם וְחַיִּיתֶם וְהִנַּחְתִּי אֶתְכֶם עַל־אֲדָמַתְכֶם וַיִּדְעוּתֶם כִּי־אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי נְאֻם־יְהוָה:

יש המוסיפים:

טו וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלֵי לְאֹמֶר: טז וַאֲתָה בְּנ־אָדָם קַח־לָךְ עֵץ אֶחָד וּכְתֹב עָלָיו לִיהוּדָה וּלְבִנֵי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרוּ וּלְקַח עֵץ אֶחָד וּכְתֹב עָלָיו לְיוֹסֵף עֵץ אֶפְרָיִם וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל חֲבֵרוּ: יז וְקִרְבֵּי אִתְּם אֶחָד אֶל־אֶחָד לָךְ לְעֵץ אֶחָד וְהָיוּ לְאַחַדִּים בְּיָדְךָ:

שביעי של פסח

רבי מאיר אומר בלשון אחד ורבי יהודה אומר בלשון אחר. רבי מאיר אומר בלשון אחד: כשעמדו שבטים על הים, זה אומר, אני יורד תחלה לים, וזה אומר, אני יורד תחלה לים. מתוך שהיו עומדין וצוהבין, קפץ שבטו של בנימין וירד לים תחלה... אומר הקדוש ברוך הוא: מה שָׁכַר יְטֹלוּ בְּנֵי בְנִימִין שְׁיָרְדוּ לַיָּם תְּחִלָּה? תִּשְׁרָה שְׂכִינָה בְּחֻלְקוֹ שְׂנֵאמֹר "לְבַנְיָמִן אָמַר יְדִיד יְהוָה יִשְׁפֹּן לְבִטְחָ עָלָיו" (דברים לג יב).

ורבי יהודה אומר בלשון אחר: כיון שעמדו שבטים על הים זה אומר, אין אני יורד תחלה לים, וזה אומר, אין אני יורד. מתוך שהיו עומדין ונוטלין עצה, קפץ נחשון בן עמינדב ונפל לים. עליו הפתוב אומר "הושיעני אלהים כי באו מים עד נפש: טבעתי בין מצולה ואין מעמד באתי במעמקי מים ושבולת שטפתיני:" (תהלים סט ב-ג) "אל תשטפני שבולת מים ואל תבלעני מצולה ואל תאטר עלי באר פיה:" (תהלים סט ז).

מיד אומר המקום למשה: יְדִידִי טוֹבַע בַּיָּם וְהַיָּם סוֹגֵר וְשׂוֹנֵא רוֹדֵף וְאַתָּה עוֹמֵד וּמְרַבָּה בַתְּפִלָּה! אָמַר לְפָנָיו: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, וְמָה בְּיָדִי לַעֲשׂוֹת? אָמַר לוֹ: "וְאַתָּה הָרַם אֶת מִטְּהָ וְנָטָה אֶת יָדְךָ עַל הַיָּם וּבִקְעָהוּ" (שמות יד טו). וְמָה אָמְרוּ מֹשֶׁה וַיִּשְׂרָאֵל עַל הַיָּם? "יְהוָה יִמְלֹךְ לְעַלְמֵךְ וְעַד" (שמות טו יח). אָמַר הַמְּקוֹם: מִי שֶׁהִמְלִיכֵנִי תְּחִלָּה עַל הַיָּם [נחשון בן עמינדב משבט יהודה] אַעֲשֶׂהוּ מְלֶכֶה עַל יִשְׂרָאֵל [המלך דוד הָיָה צָאצָא שֶׁל נְחֻשׁוֹן, כְּפִתּוּב בְּמִגְלַת רוּחַ פָּרָק ד].

מכילתא דרבי ישמעאל בשלח מסכתא דזויה ה

קריאת התורה לשביעי של פסח

שמות יד א - טו כו

הקריאה המסורתית ליום השביעי של פסח מתחילה בפרק יג יז-כב. ואת הפסוקים האלה הכללנו בקריאה של שבת חולי-המועד פסח. חלוקת הקריאות שונתה בהתאם. המעוניינים בקריאה המסורתית יכולים לצרף את הפסוקים הללו בתחילת הקריאה.

ראשון א וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: ב דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּשְׁבוּ וַיַּחֲנוּ לִפְנֵי פִי הַחִירֹת בֵּין מִגְדֹל וּבֵין הַיָּם לִפְנֵי בַעַל צִפּוֹן נִכְחוּ תַחְנוּ עַל־הַיָּם: ג וְאָמַר פְּרַעֲהַ לְבִנְיָ יִשְׂרָאֵל נִבְכִים הֵם בְּאַרְצָ סֹגֵר עֲלֵיהֶם הַמִּדְבָּר: ד וְחִזְקֵתִי אֶת־לֵב־פְּרַעֲהַ

וַרְדֵּף אַחֲרֵיהֶם וְאֶבְכְּדָהּ בַּפְּרָעָה וּבְכָל־חִילוֹ וַיִּדְעוּ מִצָּרִים כִּי־אֲנִי יְהוָה וַיַּעֲשׂוּ
כֵן: שני ה' וַיִּגְדַּל לְמַלְךְ מִצְרַיִם כִּי בָרַח הָעָם וַיִּהְיֶה לְבַב פְּרָעָה וַיַּעֲבֹדוּ אֶל־הָעַם
וַיֹּאמְרוּ מִה־זֹּאת עֲשִׂינוּ כִּי־שָׁלַחְנוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵעַבְדָּנוּ: וַיֹּאסֶר אֶת־רַכְבּוֹ
וְאֶת־עֲמוֹ לְקַח עִמּוֹ: וַיִּקַּח שֵׁשׁ־מֵאוֹת רֶכֶב בַּחֹזֶר וְכָל רַכֵּב מִצְרַיִם וּשְׁלֹשָׁם
עַל־כִּלּוֹ: ח וַיִּחַזַּק יְהוָה אֶת־לֵב פְּרָעָה מַלְךְ מִצְרַיִם וַיִּרְדֹּף אַחֲרָי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל יִצְאִים בְּיַד רָמָה: שלישי ט וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם אַחֲרֵיהֶם וַיִּשְׁיִגּוּ אוֹתָם חַנּוּם עַל־
הַיָּם כַּל־סוּס רַכֵּב פְּרָעָה וּפְרָשָׁיו וַחִילוֹ עַל־פִּי הַחַיִּית לִפְנֵי בַעַל צַפֹּן: וּפְרָעָה
הִקְרִיב וַיִּשְׂאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־עֵינֵיהֶם וְהִנֵּה מִצְרַיִם וְהִנֵּה אַחֲרֵיהֶם וַיִּירָאוּ מְאֹד
וַיַּעֲזִקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה: יא וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה הַמְבַלֵּי אֵינִי־קֹבְרִים בְּמִצְרַיִם
לְקַחְתָּנוּ לָמוֹת בַּמִּדְבָּר מִה־זֹּאת עֲשִׂיתָ לָּנוּ לְהוֹצִיאֵנוּ מִמִּצְרַיִם: יב הַלֹּא־זֶה
הַדְּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ אֵלֶיךָ בְּמִצְרַיִם לֵאמֹר חַדַּל מִמֶּנּוּ וְנַעֲבֹדָה אֶת־מִצְרַיִם
כִּי טוֹב לָנוּ עַבְדָּ אֶת־מִצְרַיִם מִמֶּתְנוּ בַּמִּדְבָּר: יג וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אֶל־
תִּירְאוּ הַתִּיצְבוּ וְרֵאוּ אֶת־יְשׁוּעַת יְהוָה אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה לָכֶם הַיּוֹם כִּי אֲשֶׁר רִאִיתֶם
אֶת־מִצְרַיִם הַיּוֹם לֹא תִסְפוּ לְרִאֲתָם עוֹד עַד־עוֹלָם: יד יְהוָה יִלְחַם לָכֶם וְאַתֶּם
תִּחַרְשׁוּן:

רביעי טו וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה מִה־תִּצָּעַק אֵלַי דְּבַר אֶל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
וַיִּסְעוּ: טז וְאַתָּה הָרַם אֶת־מַטְּךָ וְנָטָה אֶת־יָדְךָ עֲלֵיהֶם וּבִקְעָהוּ וַיָּבֵאוּ בְנֵי־
יִשְׂרָאֵל בַּתּוֹךְ הַיָּם בַּיַּבֵּשׁה: יז וְאֲנִי הִנְנִי מְחַזֵּק אֶת־לֵב מִצְרַיִם וַיָּבֵאוּ אַחֲרֵיהֶם
וְאֶבְכְּדָהּ בַּפְּרָעָה וּבְכָל־חִילוֹ בְּרַכְבּוֹ וּבַפְּרָשָׁיו: יח וַיִּדְעוּ מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה
בְּהַכְּבֹדִי בַּפְּרָעָה בְּרַכְבּוֹ וּבַפְּרָשָׁיו: יט וַיִּסַּע מֶלֶאֲךָ הָאֱלֹהִים הַהַלְלֵךְ לִפְנֵי מַחֲנֵה
יִשְׂרָאֵל וַיִּלְךְ מֵאַחֲרֵיהֶם וַיִּסַּע עִמּוֹד הָעֲנָן מִפְּנֵיהֶם וַיַּעֲמֵד מֵאַחֲרֵיהֶם: כ וַיָּבֵא
בֵּין מַחֲנֵה מִצְרַיִם וּבֵין מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיְהִי הָעֲנָן וַיְחַשְׂדֵּךְ וַיֹּאֲר אֶת־הַלַּיְלָה וְלֹא־
קָרַב זֶה אֶל־זֶה כְּלַהֲלִילָה: (בשבת: חמישי) כא וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עֲלֵיהֶם וַיּוֹלְךְ
יְהוָה אֶת־הַיָּם בְּרוּחַ קְדִים עֹזָה כְּלַהֲלִילָה וַיִּשַׁם אֶת־הַיָּם לַחֲרֹבָה וַיִּבְקְעוּ
הַמַּיִם: כב וַיָּבֵאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּתּוֹךְ הַיָּם בַּיַּבֵּשׁה וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה מִימִינֶם
וּמִשְׁמָאלֶם: כג וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם וַיָּבֵאוּ אַחֲרֵיהֶם כָּל סוּס פְּרָעָה רַכְבּוֹ וּפְרָשָׁיו
אֶל־תּוֹךְ הַיָּם: כד וַיְהִי בְּאֶשְׁמֶרֶת הַבֹּקֶר וַיִּשְׁקֹף יְהוָה אֶל־מַחֲנֵה מִצְרַיִם בַּעֲמוֹד
אֵשׁ וְעָנָן וַיִּהְיֶה אֶת מַחֲנֵה מִצְרַיִם: כה וַיִּסֶר אֶת אַפְּן מִרְפַּבְּתָיו וַיִּנְהַגְהוּ בַּכְּבֹּדֶת
וַיֹּאמֶר מִצְרַיִם אֲנוֹסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי יְהוָה נִלְחַם לָהֶם בְּמִצְרַיִם:

חמישי (בשבת: ששי) כו וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נָטָה אֶת־יָדְךָ עֲלֵיהֶם וַיִּשְׁבוּ הַמַּיִם
עַל־מִצְרַיִם עַל־רַכְבּוֹ וְעַל־פְּרָשָׁיו: כז וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עֲלֵיהֶם וַיִּשָּׁב הַיָּם לַפְּנוֹת
בְּקָר לְאִיתָנוּ וּמִצְרַיִם נָסִים לְקִרְאָתוֹ וַיִּנְעַר יְהוָה אֶת־מִצְרַיִם בַּתּוֹךְ הַיָּם: כח וַיִּשְׁבוּ

הַמַּיִם וַיִּכְסּוּ אֶת־הָרֶכֶב וְאֶת־הַפָּרָשִׁים לְכָל חֵיל פְּרָעָה הַבָּאִים אַחֲרֵיהֶם בַּיּוֹם לֹא־נִשְׁאָר בָּהֶם עַד־אֶחָד: כט וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִלְכוּ בַיַּבְשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַמַּיִם לָהֶם חֲמָה מִיַּמִּינָם וּמִשְׂמָאלָם: לו וַיּוֹשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרַיִם וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־יְהוָה הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה בְּמִצְרַיִם וַיִּירָאוּ הָעַם אֶת־יְהוָה וַיֵּאֱמִינוּ בִּיהוָה וּבִמְשָׁה עַבְדּוֹ: א אַז יִשִּׁיר־מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיהוָה וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר אֲשִׁירָה לַיהוָה כִּי־גָאָה גָּאָה סוּס וּרְכָבוֹ רָמָה בַּיָּם: ב עֲזִי וְזַמְרַת יְהוָה וַיַּהֲלִי לִישׁוּעָה זֶה אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵי אֲבֵי וְאַרְמְמָנוּ: ג יְהוָה אִישׁ מִלְחָמָה יְהוָה שְׁמוֹ: ד מִרְכַּבַּת פְּרָעָה וַחֲלֹו יָרָה בַּיָּם וּמִבְּחַר שְׁלִשׁוֹ טָבְעוּ בַיַּם־סוּף: ה תַּהֲמֹת יִכְסִּימוּ יָרְדוּ בַּמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אֲבָן: ו יִמְיִנָךְ יְהוָה נֶאֱדָרִי בְּכַח יִמְיִנָךְ יְהוָה תִּרְעַץ אוֹיֵב: ז וּבְרַב גְּאוּנָךְ תַּהַרְס קַמִּיד תִּשְׁלַח חֲרָנְךָ יֹאכְלֵמוּ כִּקְשׁ: ח וּבְרוּחַ אֲפִיךָ נַעֲרַמוּ מַיִם נִצְבוּ כְּמוֹ־נֵד נְזֻלִים קִפְאוּ תַּהֲמֹת בַּלְבָּיִם: ט אֲמַר אוֹיֵב אַרְדָּף אֲשִׁיג אֲחַלֵּק שָׁלַל תִּמְלָאָמוּ נַפְשִׁי אַרְיֵק חֲרָבִי תוֹרִישְׁמוּ יָדַי: י נִשְׁפָּת בְּרוּחְךָ כִּסְמוּ יָם צָלְלוּ כְּעוֹפְרַת בְּמַיִם אֲדִירִים: יא מִי־כַמְכָה בְּאֵלֶם יְהוָה מִי כַמְכָה נֶאֱדָר בִּקְדֹשׁ נוֹרָא תַּהֲלֹת עָשָׂה פְּלֵא: יב נְטִית יִמְיִנְךָ תִּבְלַעְמוּ אַרְצֵי: יג נְחִיתָ בְּחִסְדְּךָ עַס־נוּ גְּאֻלַּת נִהֲלַתָּ בְּעֹז אֱלֹנֶה קְדִישׁ: יד שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגְּזוּ חֵיל אֲחִיז יִשְׁבִּי פְּלִשְׁתִּי: טו אַז נִבְהִלּוּ אֱלוֹפֵי אֲדוֹם אֵילֵי מוֹאָב יֹאחֲזֵמוּ רָעַד נִמְגּוּ כָּל יִשְׁבֵי כְּנָעַן: טז תִּפְּל עֲלֵיהֶם אֵימַתָּה וַפְּחַד בְּגִדְל וְרוּעָךָ יִדְמוּ כַּאֲבָן עַד־יַעֲבֹר עִמָּךְ יְהוָה עַד־יַעֲבֹר עַס־נוּ קִנִּיתָ: יז תִּבְאָמוּ וְתִטְעֵמוּ בְּהַר נַחֲלַתְךָ מְכוֹן לִשְׁבַתְךָ פְּעֻלַּת יְהוָה מִקְדָּשׁ אֲדָנִי כּוֹנֵנִי יָדִיד: יח יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יט כִּי בֹא סוּס פְּרָעָה בְּרַכְבוֹ וּבַפָּרָשִׁיו בַּיָּם וַיִּשָּׁב יְהוָה עֲלֵיהֶם אֶת־מֵי הַיָּם וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִלְכוּ בַיַּבְשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם: כ וַתִּקַּח מַרְיָם הַנְּבִיאָה אַחֹות אֶהֱרֹן אֶת־הַתָּף בְּיָדָהּ וַתִּצְאֵן כָּל־הַנָּשִׁים אַחֲרֶיהָ בַּתְּפִיס וּבַמַּחֲלָת: כא וַתַּעַן לָהֶם מַרְיָם שִׁירוֹ לַיהוָה כִּי־גָאָה גָּאָה סוּס וּרְכָבוֹ רָמָה בַּיָּם:

כאשר שביעי של פסח אינו חל בשבת, יש המסיימים כאן.

(בשבת: שביעי) כב וַיִּסַּע מֹשֶׁה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּם־סוּף וַיִּצְאוּ אֶל־מִדְבַר־שׁוּר וַיִּלְכוּ שְׁלִשְׁתֵּי־יָמִים בְּמִדְבָר וּלֹא־מִצְאוּ מַיִם: כג וַיִּבְאוּ מַרְתָּה וְלֹא יָכְלוּ לִשְׁתֹּת מַיִם מִמָּרָה כִּי מַרִּים הָיָה עֲלֵהֶן קָרָא־שְׁמָה מָרָה: כד וַיִּלְוּ הָעַם עַל־מִשָּׁה לֵאמֹר מִה־נִּשְׁתָּה: כה וַיִּצַּעַק אֶל־יְהוָה וַיֹּרְהוּ יְהוָה עֵץ וַיִּשְׁלַךְ אֶל־הַמַּיִם וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם שָׁם שָׁם לוֹ חֹק וּמִשְׁפָּט וְשָׁם נִסָּהוּ: כו וַיֹּאמֶר אֱ־שִׁמוּעַ תִּשְׁמָע לְקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהַיִּשָּׁר בְּעֵינֶיךָ תַעֲשֶׂה וְהִאֲזַנְתָּ לְמִצְוֹתָיו וְשִׁמַּרְתָּ כָּל־חֻקָּיו כָּל־הַמַּחֲלָה אֲשֶׁר־שָׁמַתִּי בְּמִצְרַיִם לֹא־אֲשִׁים עֲלֶיךָ כִּי אֲנִי יְהוָה רַפְּאֵךְ:

מפטיר לשביעי של פסח, מספר תורה שני

דברים טז א-ח

המפטיר המסורתי לשביעי של פסח עוסק בקורבן המוסף של יום זה, במדבר כח יט-כה.

א שְׂמוֹר אֶת־חֹדֶשׁ הָאָבִיב וְעֵשִׂיתָ פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי בְחֹדֶשׁ הָאָבִיב הוֹצִיאָךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִמִּצְרַיִם לַיְלָה: ב וּבַחֹדֶשׁ פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ צֹאן וּבִקֵּר בְּמָקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה לְשֹׁכֵן שְׁמוֹ שָׁם: ג לֹא־תֹאכַל עֲלָיו חֶמֶץ שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל־עָלָיו מִצּוֹת לֶחֶם עֲנִי כִּי בַחֲפוּזוֹן יֵצֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת־יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: ד וְלֹא־יֵרְאֶה לְךָ שֹׂאֵר בְּכָל־גְּבוּלְךָ שִׁבְעַת יָמִים וְלֹא־יֵלֵךְ מִן־הַבֶּשֶׂר אֲשֶׁר תִּזְבַּח בָּעֶרֶב בַּיּוֹם הַרְאֵשׁוֹן לְבָקָר: ה לֹא תוֹכַל לִזְבַּח אֶת־הַפֶּסַח בְּאַחַד שַׁעֲרֵיךָ אֲשֶׁר־יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ: ו כִּי אִם־אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשֹׁכֵן שְׁמוֹ שָׁם תִּזְבַּח אֶת־הַפֶּסַח בָּעֶרֶב כְּבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ מוֹעֵד צֵאתְךָ מִמִּצְרַיִם: ז וּבשִׁלֹּת וְאִכְלֹת בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ וּפְנִיתָ בְּבָקָר וְהִלַּכְתָּ לְאֵלֹהֶיךָ: ח שֵׁשֶׁת יָמִים תֹּאכַל מִצּוֹת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עֲצַרְתָּ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה מְלָאכָה:

הפטרה לשביעי של פסח

יהושע ג ה-ז

ההפטרה המסורתית לשביעי של פסח שמואל ב כב, בעמוד 253.

הברכות לקריאת ההפטרה בעמוד 179.

ה וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם הַתְּקַדְּשׁוּ כִּי מָחָר יַעֲשֶׂה יְהוָה בְּקִרְבְּכֶם נִפְלְאוֹת: ו וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר שֹׂאוּ אֶת־אֲרוֹן הַבְּרִית וְעִבְרוּ לִפְנֵי הָעָם וַיִּשְׂאוּ אֶת־אֲרוֹן הַבְּרִית וַיֵּלְכוּ לִפְנֵי הָעָם: ז וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ הַיּוֹם הַזֶּה אֶחָל גְּדֹלְךָ בְּעֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִדְעוּן כִּי כְּאֲשֶׁר הֵייתִי עִם־מֹשֶׁה אֶהְיֶה עִמָּךְ: ח וְאַתָּה תִּצְוֶה אֶת־הַכֹּהֲנִים גִּשְׂאֵי אֲרוֹן־הַבְּרִית לֵאמֹר כְּבֹאֲכֶם עַד־קֶצֶה מִי הִירְדּוּן בִּירְדּוֹן תַּעֲמִדוּ:

ט וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל גִּשׁוּ הַנָּה וְשַׁמְעוּ אֶת־דְּבָרֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: י וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ בְּזֹאת תִּדְעוּן כִּי אֵל חַי בְּקִרְבְּכֶם וְהוֹרֵשׁ יוֹרֵשׁ מִפְּנֵיכֶם אֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־הַחִתִּי וְאֶת־הַחִזִּי וְאֶת־הַפְּרִזִּי וְאֶת־הַגְּרִזִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַיְבוּסִי: יא הַנָּה אֲרוֹן הַבְּרִית אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ עִבֵּר לִפְנֵיכֶם בִּירְדּוֹן: יב וְעַתָּה קְחוּ לְכֶם שְׁנֵי עֶשֶׂר אִישׁ מִשְׁבְּטֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ־אֶחָד אִישׁ־אֶחָד לְשִׁבְטוֹ: יג וְהָיָה כְּנֹחַ כַּפּוֹת רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים גִּשְׂאֵי אֲרוֹן יְהוָה אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ בְּמִי הִירְדּוֹן מִי הִירְדּוֹן

יִכְרְתֹן הַמַּיִם הַיַּרְדִּים מִלְמַעְלָה וַיַּעֲמְדוּ גַד אֶחָד: יד וַיְהִי בַּנֶּסֶע הָעַם מֵאֵהֲלֵיהֶם לָעֵבֶר אֶת־הַיַּרְדֵּן וְהַכְּהֲנִים נִשְׂאֵי הָאָרוֹן הַבְּרִית לִפְנֵי הָעָם: טו וּכְבֹּא נִשְׂאֵי הָאָרוֹן עַד־הַיַּרְדֵּן וְרַגְלֵי הַכְּהֲנִים נִשְׂאֵי הָאָרוֹן נִטְבְּלוּ בַקֶּצֶה הַמַּיִם וְהַיַּרְדֵּן מְלֹא עַל־כָּל־גְּדוֹתָיו כָּל יְמֵי קְצִיר: טז וַיַּעֲמְדוּ הַמַּיִם הַיַּרְדִּים מִלְמַעְלָה קָמוּ גַד־אֶחָד הַרְחֹק מְאֹד בְּאֵדָם (מֵאֵדָם) הָעִיר אֲשֶׁר מֵצֵד צִרְתָּן וְהַיַּרְדִּים עַל יַם הָעֲרָבָה יִס־הַמֶּלַח תָּמוּ נִכְרְתוּ וְהָעָם עָבְרוּ נֶגֶד יְרִיחוֹ: יז וַיַּעֲמְדוּ הַכְּהֲנִים נִשְׂאֵי הָאָרוֹן בְּרִית־יְהוָה בַּחֲרָבָה בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן הַכֵּן וְכָל־יִשְׂרָאֵל עֹבְרִים בַּחֲרָבָה עַד אֲשֶׁר־תָּמוּ כָל־הַגּוֹי לָעֵבֶר אֶת־הַיַּרְדֵּן:

שבועות

בשבועות קוראים את מגילת רות במלואה או קטעים מתוכה - לפני קריאת התורה. יש קהילות שבהן קוראים את המגילה במקום ההפסרה של שבועות.
מגילת רות בעמוד 239.

אקדמות

בשבועות נוהגים לקרוא או לשיר פיוט מיוחד - פתיחה לקריאה על מתן תורה. להלן פיוט על מעמד הר סיני מתוך תפילות ראש השנה, וכן נוסח מעובד של הכתובה לחג השבועות שנוהגים לקרוא בבתי כנסת של עדות המזרח. עוד פיוטים לאקדמות נמצאים בתוספתא בעמוד 272.

אתָּה נְגִלִיתָ בַּעֲנֵן כְּבוֹדְךָ עַל עַם קְדִישְׁךָ לְדַבֵּר עִמָּם.
מִן הַשָּׁמַיִם הַשְּׂמַעְתָּם קוֹלְךָ וְנִגְלִיתָ עֲלֵיהֶם בְּעַרְפְּלֵי טַהַר.
גַּם כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ חַל מִפְּנֵיךָ וּבְרִיּוֹת בְּרָאשִׁית חֲרָדוּ מִמְּךָ
בְּהִגְלוֹתְךָ מִלְּפָנָיו עַל הַר סִינַי לְלַמֵּד לְעַמֶּךָ תּוֹרָה וּמִצְוֹת
וּתְשַׁמְיַעַם אֶת הוֹד קוֹלְךָ וְדַבְרוֹת קְדִישְׁךָ מִלְּהַבּוֹת אֵשׁ.
בְּקוֹלוֹת וּבְרַקִּים עֲלֵיהֶם נְגִלִיתָ וּבְקוֹל שׁוֹפָר עֲלֵיהֶם הוֹפְעֵתָ.
פיוט ארץ ישראלי קדום לסדר שופרות בראש השנה